

Aluehallintovirasto

Lounais-Suomi
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

PÄÄTÖS VALVONTA-
ASIASSA

LSAVI/2052/05.06.04/2015

18.11.2015

turku **äbo**

Saap
Anl. 27-11-2015
Dno 3481 - 2015
002 410

KÄSITELTÄVÄ ASIA

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL) pyytää toimeentulotukilain 14 b §:n perusteella kunnilta ja kuntayhtymiltä kaksi kertaa kalenterivuodessa tiedot toimeentulotuesta annetussa laissa (toimeentulotukilaki) säädettyjen määräaikojen noudattamisesta. Kolmas valtakunnallinen kysely toteutettiin 1.4. – 30.4.2015. THL luovutti keräämänsä tiedot Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirastolle (Valvira) ja Valvira siirsi edelleen Lounais-Suomen aluehallintovirastolle Turun kaupungin THL:n tekemään kyselyyn antamat vastaukset käsiteltäväksi sosiaalihuoltolain mukaisena valvonta-asiana.

ASIANOSAISEN KUULEMINEN

Turun kaupungin THL:n tekemään kyselyyn antamien vastausten perusteella toimeentulotuen käsittelyajoissa on ollut viivytyksiä. Vastausten mukaan huhtikuussa 2015 saapuneista toimeentulotukihakemuksista 116 hakemuksen (2,1 % hakemuksista) käsittelyaika oli 8-9 päivää ja 288 hakemuksen (5,3 % hakemuksista) käsittelyaika oli vähintään 10 päivää.

Lounais-Suomen aluehallintovirasto on vuonna 2014 päätöksellään 21.11.2014 (LSAVI/2277/05.06.04/2014) kiinnittänyt Turun kaupungin huomiota toimeentulotuen käsittelyaikojen noudattamiseen.

Aluehallintovirasto varasi 19.8.2015 päivätyllä kirjeellään Turun kaupungille mahdollisuuden antaa kirjallinen selitys sosiaalihuoltolain mukaisen valvontatoimenpiteiden harkitsemista varten.

Aluehallintovirasto pyysi kaupunkia erityisesti selvittämään onko toimeentulotukihakemusten käsittelyajat saatettu lainmukaiseksi THL:lle huhtikuussa annetun selvityksen jälkeen ja tarvittaessa millä toimenpiteillä kunta tulee korjaamaan tilanteen lainmukaiseksi.

Turun kaupungin selitys on saapunut aluehallintovirastoon 29.9.2015. Selvityksen mukaan kaikkia toimeentulotuen hakemuksia ei ole pystytty käsittelemään määräajassa huhtikuussa 2015.

Turun kaupungin asiassa antamasta selityksestä ilmenee korjatut tiedot huhtikuussa 2015 saapuneista toimeentulotukihakemusten käsittelyajoista. Selvityksen mukaan huhtikuussa 2015 saapuneista toimeentulo-

tukihakemuksista 125 hakemuksen (2,3 % hakemuksista) käsittelyaika oli 8-9 päivää ja 82 hakemuksen (1,5 % hakemuksista) käsittelyaika oli vähintään 10 päivää.

Kaupungin selityksen mukaan toimeentulotukihakemusten vireillepano - käytännöissä on ollut virheellistä menettelyä tietojärjestelmä Effican. Kaupungin toimeentulotukihakemusten käsittelijöitä on ohjeistettu oikeasta menettelystä.

Turun kaupungin toimeentulotukihakemusten käsittelyä on selityksen mukaan pyritty sujuvoittamaan vuoden 2015 alusta alkaen. Aluehallintovirastoon saapuneen selityksen mukaan tuntuma on se, että hakemukset käsitellään pääsääntöisesti etuuskäsittelyssä palvelutakuussa, mutta viivästykset syntyvät niissä hakemuksissa, jotka siirretään etuuskäsittelystä sosiaalityöntekijän päätettäväksi. Esimiehiä on selityksen mukaan ohjeistettu käsittelemään työpaikkakokouksessa sitä, että asiakasneuvonta- ja etuuskäsittely -yksikön työntekijät huolehtivat hakemusten siirtämisestä sosiaalityöntekijälle mahdollisimman nopeasti. Lisäksi esimiehiä on ohjeistettu huolehtimaan siitä, että sosiaalityöntekijä käsittelee siirretyn hakemuksen kiireellisesti.

Aluehallintovirasto toteaa, että Turun kaupungin selityksestä ei yksiselitteisesti ilmene, miten käsittelyaikojen lainmukaisuus on toteutunut huhtikuun 2015 jälkeen.

ALUEHALLINTOVIRASTON RATKAISU JA PERUSTELUT

Perustelut

Aluehallintovirasto on tutkinut asian sosiaalihuoltolain 3 §:n nojalla.

Toimeentulotukilain (1412/1997) 14 a §:n 1 momentin mukaan toimeentulotukiasia on käsiteltävä kunnassa siten, että asiakkaan oikeus välttämättömään toimeentuloon ja huolenpitoon ei vaarannu. Kiireellisessä tapauksessa päätös on tehtävä käytettävissä olevien tietojen perusteella samana tai viimeistään seuraavana arkipäivänä hakemuksen saapumisesta. Muussa kuin kiireellisessä tapauksessa päätös on tehtävä viivytyksettä, kuitenkin viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuksen saapumisesta. Päätös toimeentulotuen myöntämisestä on pantava viivytyksettä täytäntöön.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, päätös hakemusajan kohtaa seuraavaa kuukautta koskevan hakemuksen johdosta on tehtävä ja pantava täytäntöön viimeistään sanotun kuukauden ensimmäisenä arkipäivänä, jos hakemuksen saapumisesta on tuolloin kulunut enemmän kuin seitsemän arkipäivää. Jos hakemus koskee myöhäisempää aikaa kuin hakemusajankohtaa seuraavaa kuukautta, päätös on tehtävä ja pantava täytäntöön viimeistään hakemuksessa tarkoitetun ajanjakson ensimmäisenä arkipäivänä.

Edelleen toimeentulotukilain 14 a §:n mukaan jos hakemus on puutteellinen, asiakkaalle on viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä hakemuk-

sen saapumisesta annettava tai lähetettävä yksilöity kehoitus hakemuksen täydentämiseksi määräajassa. Päätös toimeentulotuesta on annettava viivytyksettä, kuitenkin viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä siitä, kun täydennetty hakemus on saapunut. Jos asiakas ei ole määräajassa täydentänyt hakemustaan tai esittänyt hyväksyttävää syytä täydennyksen viivästykselle, päätös tehdään käytettävissä olevien tietojen pohjalta viivytyksettä, kuitenkin viimeistään seitsemäntenä arkipäivänä määräajan päättymisestä. Asiakkaan suostumuksella päätös voidaan tehdä käytettävissä olevien tietojen pohjalta ennen määräajan päättymistä.

Turun kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan selityksestä ilmenee että kaupungin toimeentulotuen käsittelyajoissa on ollut ylityksiä huhtikuussa 2015 eivätkä kaupungin toimeentulotukihakemusten käsittelyajat ole kaikilta osin pysyneet lain vaatimalla tasolla.

Aluehallintovirasto korostaa, että lain säätämä 7 arkipäivän käsittelyaika on vain poikkeuksellisen takarajan muodostava enimmäisaika. Toimeentulotukilain 14 a §:ssä säädetyt määräajat toimeentulotukiasioiden käsittelylle ovat ehdottomia. Toimeentulotuki on sosiaalihuoltoon kuuluva viimesijainen taloudellinen tuki, jonka tarkoituksena on turvata henkilön ja perheen toimeentulo ja edistää itsenäistä selviytymistä. Toimeentulotuen avulla turvataan henkilön ja perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämätön toimeentulo. Kunnan tulee järjestää toimintansa pysyvällä tavalla siten, että hallinnossa asioiva saa asianmukaisia hallinnon palveluita laissa säädettyjen määräaikojen puitteissa.

Virasto katsoo kaupungin menetelleen lainvastaisesti, kun se ei ole huolehtinut siitä, että hakemukset käsitellään lakisääteisen enimmäisajan rajoissa.

Johtopäätös

Aluehallintovirasto kiinnittää sosiaalihuoltolain (710/1982) 57 §:n 2 momentin nojalla Turun kaupungin sosiaali- ja terveyslautakunnan huomiota toimeentulotukiasioiden käsittelyaikoihin liittyvän sääntelyn noudattamiseen.

Aluehallintovirasto seuraa kaupungin toimeentulotukiasioiden määräaikojen toteutumista seuraavan THL:n tekemän kyselyn avulla. Mikäli määräaikojen ylityksiä edelleen ilmenee, ryhtyy aluehallintovirasto tarvittaviin jatkotoimenpiteisiin.

Nyt kyseessä olevan valvonta-asian käsittely aluehallintovirastossa päättyy tähän.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ei sosiaalihuoltolain 57 §:n 3 momentin nojalla saa hakea muutosta valittamalla.

LISÄTIETOJA

Lisätietoja antaa tarvittaessa ylitarkastaja Terhi Tanner, p. 0295 018 118.

Lakimies

Pia Leikasto
Pia Leikasto

Ylitarkastaja

Terhi Tanner
Terhi Tanner

JAKELU JA SUORITEMAKSU

Päätöksen saaja Turku kaupunki / sosiaali- ja terveyslautakunta

Suoritemaksu maksuton päätös

TIEDOKSI Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira